

Uuringut *Mina. Maailm. Meedia* (MeeMa) on Tartu Ülikooli MeeMa uurimisrühm (küsitlusfirmade abiga) korraldanud viiel korral – aastatel 2002, 2005, 2008, 2011 ja 2014.

2008. aasta uuringu töörühma juhtis prof Peeter Vihalemm.

2008. aastal teostatud küsitlusuuringu partneriks oli uuringukeskus Saar Poll. Valimi suurus on 1507 respondenti, uuring on esinduslik Eesti elanikkonna (vanuses 15-74) suhtes.

Valimi moodustamisel kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit piirkondade ja linna-maa lõikes ning mitmeastmelist tõenäosuslikku juhuvalikut. Mudeli aluseks olid rahvastikustatistika andmed. Küsitlustöö käigus kujunenud valimi sotsiaaldemograafilist struktuuri võrreldi vastavate üldkogumi näitajatega ning tulemuste esinduslikkuse tõstmiseks teostati kaalumise.

Nii eesti kui vene keeles koostatud küsimustik koosneb kahest osast, kirjalikust ja suulisest. Kirjalik küsimustik sisaldab 826 tunnust, mis on jagatud järgmistesse plokkidesse: hinnangud muutustele; huvid ja väärtused; osalus ühiskonnaelus; osalus kodanikuühendustes; inimsuhted, kuuluvustunne, identiteet; keelekasutus; kontaktid, liikumisvõimalused; elulaad, harjumused, tegevused; huvi kultuuri, raamatute ja muusika vastu; tarbimine ja keskkond; enesetunne ja tervis; lapsed ja noored; meediakasutus, infokanalid; arvuti ja internet; ettevõtlus, töö, elujärg; pere sissetulekud; elukoht, eluase; ühiskondlik seisund. Suuline küsimustik (8 lehekülge küsimusi, 355 tunnust) täiendab neid tunnusteplokke.

Küsitaja külastas vastajat tema kodus kaks korda. Esimesel külastusel jättis ta vastajale iseseisvaks täitmiseks ankeedi. Kokkulepitud ajal tagasi tulles esitas ta täiendavad suulised küsimused viimastel aastatel vastaja elus toimunud muutuste kohta.

Enamikku suulistest küsimustest ei esitatud mitte kõigile, vaid neile, kes olid ankeedis kasutanud üht või teist vastusevarianti. Küsimise ja vastamise hõlbustamiseks olid küsimused ja vastusevariandid enamasti, eeskätt pikkade tabelitena formuleeritud küsimuste puhul, trükitud eraldi kaartidele, mida vastajatele esitati vastavalt eelnevalt ankeedis märgitud vastustele. Küsitaja luges ette küsimuse ja võimalikud vastusevariandid, mida vastaja sai kaardile trükitud kujul jälgida ja valida nende hulgast endale sobiva vastusevariandi.

Selleks et koondada ja üldistada küsitlustulemusi ning suurendada tulemuste usaldusväärsust, selgemini esile tuua vastuste üldtendentse, kasutati tulemuste analüüsimisel mitte ainult üksiktunnuseid, vaid ka koondtunnuseid (indekseid). Mõnel juhul on kõigepealt moodustatud alamindeksid ja seejärel koondindeksid. Heaks näiteks taolisest indeksite moodustamise loogikast on kultuurilise ja sotsiaalse kapitali koondindeksite moodustamine MeeMa 2002. a küsitluse tulemuste põhjal (Pruulmann-Vengerfeldt, 2004).

Ülevaade indekstunnustest ja nende moodustamise loogikast on dokumenteeritud koos uurimuse andmestiku ning eesti- ja venekeelsete ankeetidega.

Tehniline märkus: SPSS-failis on võimalik kirillitsas tunnuste nimesid korrektselt kuvada, kui valida menüüst Edit → Options... → Language kastis “Character Encoding for Data and Syntax”

linnukesega “Unicode (universal character set)”. Seda tuleb teha enne andmestiku avamist SPSSis ja ka kõik teised andmestikud peavad olema suletud.

Viidatud allikad

Pruulmann-Vengerfeldt, P. (2004). Kultuuriline, sotsiaalne ja majanduslik kapital: Eesti inimeste ressursid erinevates eluvaldkondades. V. Kalmus, M. Lauristin ja P. Pruulmann-Vengerfeldt (Toim). *Eesti elavik 21. sajandi algul: ülevaade uurimuse* Mina. Maailm. Meedia tulemustest (lk 217-230). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.